

OB TEDNU OTROKA

»Če bi bil župan...«

Ob tednu otroka so se na osnovni šoli Milana Šuštaršiča zbrali predstavniki vseh bežigradskih pionirskih odredov na pogovoru s predsednikom bežigradske občinske skupščine, Vladom Benikom, in z nekaterimi ostalimi predstavniki občinskega družbenopolitičnega življenja. Učenci so dokazali, da se pošteno zanimajo za življenje v občini, in da so z vsem, kar se dogaja v njihovem okolju, tako na tekočem, da bi nesli v koš marsikoga izmed staršev.

Pionirji so o svojem delu, težavah in načrtih spregovorili tudi za časopis. **TINA ANDLOVIČ**, 6. razred osnovne šole Dr. Vita Kraigherja: »Današnji sestanek mi je bil zelo všeč, ker smo pionirji lahko spregovorili kot občani Bežigrada. Mene na primer zelo moti, da naša šola tako razpada in da ni denarja za njeno obnovo. Vsako leto ostane en razred brez učilnice, v razredih pa nas je od 30 do 35 učencev. Čeprav so te številke same dovolj zgovorne, sem morala nanje opozoriti tudi na današnjem pogovoru. V pionirskem odredu opravljam dolžnost kronistke in pišem zapisnike, zato se s tovrstnimi težavami večinoma srečujem. Čeprav sem v prostem času precej zasedena, saj obiskujem glasbeno šolo, balet, zanimata pa me tudi fotografiranje in astronomija, tudi sama najbolj vem, da nam otrokom manjka predvsem igrišč, trave in čistega zraka.«

GORAZD ČERNE, 5. razred OŠ Milana Šuštaršiča: »Mene pa najbolj moti, da so naše reke tako onesnažene, še posebej Ljubljanica in Sava. To je sramota za Ljubljano in vso Slovenijo. Če bi bil jaz župan, bi takoj sklical sestanek vseh ljudi, ki živijo ob teh rekah. Na sestanku bi sprejel program, potem pa takoj začeli čistiti obrežja voda. Takoj bi prepovedal tudi iztekanje fekalij in ostale umazanije v vodo. Ko bom velik, bom ali inženir strojništva ali elektrotehnik ali pilot.«

MARJETA TRONTELJ, 7. razred OŠ Franca Ravbarja-Viteza, Dol pri Ljubljani: »Kot predsednica pionirskega odreda na šoli se največ ukvarjam z našimi pionirskimi problemi. Na letošnji pionirski konferenci smo sklenili, da bomo v tem šolskem letu posvetili največ pripravam za sprejem v mladinsko in pionirsko organizacijo. Današnji pogovor mi je nudil veliko koristnih napotkov za delo vnaprej, saj sem slišala, s čim se ukvarjajo mladi po drugih šolah. Najbolj me je zanimalo, kako doživlja sestanek predsednik skupščine občine. Sama sem namreč precej živčna, kadar moram voditi sestanek, in si zelo oddahnem, ko ga je konec.«

VESNA VUKOVIČ in **MATEJ KURENT**, 7. razred OŠ Maksa Pečarja Črnuče: »Naju pa najbolj zanima, kako bo Bežigrad spremenil turistično nežo v nagelj, in kaj lahko pionirji storimo, da bi se to čimprej zgodilo. Za Bežigradom bi morali imeti več športnih igrišč in kulturnih dvoran. Če bi želeli, da bi se tudi v Ljubljani ustavljali turisti, bi morali imeti več hotelov in prodajalnih z različnimi slovenskimi in ljubljanskimi ali celo bežigradskimi spominki. Tudi ljudje bi bili lahko do turistov bolj prijazni. Turistu bi pokazala Tivoli, Valvazorjev spomenik, Cankarjev dom in grad. Za Bežigradom pa mu ne bi imela kaj pokazati.«

TINA ANDLOVIČ

GORAZD ČERNE

MARJETA TRONTELJ

VESNA VUKOVIČ

MATEJ KURENT

Bibliobus tudi v Tomačevo

Knjižnica Bežigrad, ki ima na matičnih policah svojih enot v Savskem naselju, na Bratovževi ploščadi, na Črnučah in v BS 3, 61.000 knjig je še vedno v hudi prostorski stiski.

»Letna izposoja knjig je zelo visoka. Skozi naše enote gre letno 8.500 rednih bralcev, ki si izposodijo prek 200.000 knjižnih zvezkov. Obenem posredujemo številne informacije o knjigah in splošno o tem in onem, kar nas zelo obremenjuje. Premalo nas je zaposlenih, prostorska stiska pa zavira ali onemogoča naše načrte, da bi knjiga bila čim bolj dostopna bralcu,« pravi Alenka Zupan, vodja knjižnice.

Bežigrad se po številu prebivalcev hitro razrašča in knjižnica ne more več slediti temu razvoju. V matični knjižnici še vedno niso uspeli urediti glasbenega oddelka, vendar se takih načrtov, ki temelje na potrebah bralcev, ne odreka. Na Črnučah je enota praktično že urejena. Na Bra-

tovezi ploščadi je potrebno podvojiti prostore, v BS 3 pa urediti novo enoto.

»Materialna osnova stalnega izobraževanja je knjiga. Družbeno vredna knjiga mora stalno krožiti med ljudmi, kar jih spodbuja k ustvarjalnosti. Knjižnica mora obiskovalcem posredovati še druge sodobne medije: gramofonske plošče, kasete. Pester fond glasbenih del privablja mlade in stare v glasbene oddelke, v katerih oblikujejo svoj okus in dojemanje glasbe,« je poudarila Alenka Zupan.

In še ena novost: od septembra, tako kot v Beričevo, Senti Jakob in Dol, redno prihaja bibliobus tudi v Tomačevo. S tem so dobro in zanimivo knjigo približali tudi bralcem v tem bolj oddaljenem delu Bežigrada.

IVAN SUČUR

Ex tempore Rašica 85

V črnuški galeriji Ceneta Štuparja se začne ciklus razstav slik, ki so nastale na letošnjem srečanju mladih likovnikov na Rašici. Letošnja prireditev ex-tempore Rašica 85 je bila v petek, 20. septembra na Rašici in okolici. S to likovno manifestacijo smo se

spomnili 19. septembra 1941, ko so okupatorji do tal požgali Rašico, ustanovitve in delovanja Rašičke čete in štiriidesetletnice osvoboditve. Lepo vreme je pripomoglo, da se je okrog stopenjastih udeležencev, pionirjev in mladincev, dobro počutilo na Rašici in naslikalo lepe slike, se seznanilo kolikor je bilo mogoče, in ponovno slišalo za medvojne dogodke na Rašici in njeni okolici. Na letošnji prireditvi so sodelovali pionirji in mladinci iz domačih, kamniških in ljubljanskih občin, po trije gostje pa so prišli iz prijateljskih občin Center Sarajevo, Karpoš iz Skopja in Palilule iz Beograda. Dogovorili smo se, da bomo izbor slik z razstav postali naprej, tako da bodo tudi v prijateljskih občinah spoznali del naše narodnoosvobodilne tradicije. Prav razstava, na kateri razstavljajo učenci bežigradskih osnovnih šol, ljubljanskih srednjih šol in prijatelji iz Beograda, Sarajeva in Skopja, je na ogled do 30. oktobra. Svečana podelitev priznanj za mlade udeležence ter tradicionalne likovne manifestacije je bila v ponedeljek, 28. oktobra.

M. P.

PRVIČ V SLOVENIJI

Pomoč in nega na domu

Starejši Bežigradčani

Po statističnih podatkih je bilo lani za Bežigradom 61.211 prebivalcev, med njimi 5073 starejših nad 64 let (1846 moških in 3227 žensk). V vzorcu 700 starejših občanov, ki jih je zajela Višja šola za socialne delavce v laniški raziskavi Družbeni položaj starejših občanov Ljubljane, razberemo, da je med starejšimi 73 odstotkov delovnih upokoјencev in le 16 odstotkov gospodinj. Več kot polovica jih živi z zakoncem, ki je v glavnem tudi upokoјen in sposoben za vsa opravila v gospodinjstvu. Več kot tri četrtine občanov ima še žive otroke in več kot polovica jih še živi skupaj z otroki. Dve tretjini vseh starejših občanov se videva z otroki vsak dan ali večkrat na teden. Dve tretjini starejših občanov živi v strnjem mestnem območju, ostali pa v obmestnih naseljih v individualnih hišah. Bežigradčani po teh podatkih odstopajo od povprečja po dobri opremljenosti z različnimi gospodinjstvenimi aparati. Skoraj polovica anketiranih ima centralno ogrevanje in le 8 odstotkov jih ni zadovoljnih s svojimi stanovanjskimi razmerami.

Podatki o zdravstvenem stanju pa presenečajo, saj niso v skladu z življenjskimi pogoji anketirancev. 44 odstotkov Bežigradčanov je namreč izjavilo, da so bolni (v Ljubljani 32 odstotkov). Največ jih ima srčna obolenja, boleznj krvnega pritiska, čutil in živcev. Vsa vsakdanja opravila še opravlja 41 odstotkov občanov, desetina pa jih ne more več opravljati. Skoraj polovica bi potrebovala pomoč pri pospravljanju, kuhanju, ogrevanju, nakupovanju. Približno petina je izjavila, da pomoči ne potrebuje, ker jim pomagajo zakonci in svoji. Kar 88 odstotkov Bežigradčanov pa izjavlja, da so v prostem času še aktivni. To je najvišji delež v Ljubljani.

V. P.

se odločili, da bo decembra začela teči nova oblika skrbi za starejše Bežigradčane in za vse, ki bodo takšno pomoč potrebovali – nega in pomoč na domu. Predvidoma jo bo organiziral bežigradski Dom starejših občanov, zaenkrat zgolj za starejšo populacijo Bežigrada (nad 60 let) in za bolezensko ogroženo prebivalstvo.

Po telefonu boste že decembra lahko sporočili v dom starejših občanov, da potrebujete pomoč v gospodinjstvu, ali pri negi bolnika. Dogovorili se boste za datum in čas obiska. Dve negovalki doma se bosta potem odpravili k vam na obisk in opravili potrebno. Seveda bo treba takšno uslugo tudi plačati. Za plačilo bodo še izdelane in dogovorjene posebne merila, ki bodo upoštevala tudi gmojno stanje upokoјencev in ostalih naročnikov. Pomoč na domu bodo lahko naročile tudi socialne delavke po krajevnih skupnostih.

To je le groba zasnova bodoče pomoči in nega na domu, kot so jo predstavili na posvetu, in ki bo pr-

va te vrste v Sloveniji. Nekaj podobnega so že organizirali v Zagrebu, kjer to delo, kot smo izvedeli od strokovnjakov, dobro teče. Za primerjavo: V Zagrebu mora odsteti naročnik za vse vrste opravil, tudi za denimo družbo na sprejedu – 250 dinarjev na uro. Ostanek pa plača sis socialnega skrbstva.

Na nedavnem posvetu so že oblikovali posebni koordinacijski odbor, ki ga sestavljajo delegati Doma starejših občanov, Centra za socialno delo, Zdravstvenega doma Bežigrad, Zveze društev upokoјencev, Zveza združenj borcev NOV, svet za socialno politiko pri OK SZDL, občinski odbor Rdečega križa in Zveza prijateljev mladine. Nosilec aktivnosti na tem področju pa bo Dom starejših občanov. Koordinacijski odbor, ki ga vodi Cirila Tomšič iz Doma starejših občanov, bo v kratkem pripravil program dela, skrbel pa bo tudi za zagotovitev organizacijskih in kadrovskih pogojev za decembrski začetek izvajanja pomoči in nega na domu.

VIDA PETROVČIČ

V spomin

Dr. FRANCE ŠKERL – BREGAR

23. oktobra smo na viškem pokopališču pokopali našega posavskega rojaka iz Stožic dr. Franceta Škerla, upokoјenega znanstvenega svetnika Inštituta za zgodovino delavskega gibanja v Ljubljani. Za lani umrlim prof. Simonom Lenarčičem smo izgubili še enega našega aktivista OF nosilca Partizanske spomence 1941, uglednega zgodovinarja NOB in borca za svobodo. Za njim žalujejo odbor Medvojne aktive OF mesta heroja Ljubljane, odbor MAOF rajona Ježica, zgodovinarji, ljubljansko Posavje in naša herojska Ljubljana.

Naš France je bil ustanovni član rajonskega odbora OF na Ježici, organizator OF v Stožicah v Ljubljani in v nekdanjem Katoliškem prosvetnem društvu na Ježici. Že v študentskih letih ga je vzpodbudilo k delu delavskega gibanja in socialna struktura prebivalcev nekdanje ježičanske občine. Bil je vzgledni mentor predvojnega in medvojne mladine v Katoliškem prosvetnem društvu in širšem okolju.

Zadnja leta pred vojno je bil gimnazijski profesor v Mariboru, odkoder je moral po nacistični okupaciji bežati v Ljubljano. Že zgodaj v letu 1941, po ustanovitvi OF slovenskega naroda je postal organizator upora, graditelj OF in širokega gibanja v boju proti okupatorjem in domačim izdajalcem. V letu 1942 se je kot partizan in aktivist na jesen oglašil s posebnim pismom Posavcem katolicanom, v boju z opozorilom proti beli gardi in njenim oboroženim formacijam. Ciklostirano pismo je poslal iz Polhograjskih Dolomitov, kjer je delal pri Izvršnem odboru Posavcem katolicanom. To pismo so naši aktivisti organizirano razdelili med prizadete, simpatizerje OF in naše člane. To je bil prvi organiziran način obveščanja v boju z belo gardo.

Ponosni smo na svojega rojaka, borca proti klerofašizmu že pred vojno, velikega aktivista OF, uglednega zgodovinarja NOB in raziskovalca, ki je s pisano besedo tudi kot urednik Slovenskega poročevalca med vojno krepil zavest v boju proti okupatorjem in bolj pravično socialistično samoupravno družbo. Kot zgodovinar in poznavalec razmer v domačem kraju nam je po vojni veliko pomagal pri pisanju Kronike in letos izšli knjigi Ljubljansko Posavje v ljudski revoluciji. Rad je zabujal na naše proslave, konference in tovariška srečanja tudi zadnja leta, ko ga je ovirala bolezen. Bil je ponosen, delaven človek, humanist, ki ga bomo ohranili v trajnem spominu.

Odbor MAOF Ježica

Obvestilo invalidom

Bliža se konec koledarskega leta. Prosimo, da poravnate svoje obveznosti, to je: plačate članarino za leto 1985. Uradne ure so vsak torek od 16. do 18. ure na Vojkovi ulici 1.

DRUŠTVO INVALIDOV BEŽIGRAD